

DEBRECZENI ELLENÖR

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KOZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:

öt hasábon postára 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelent hirdetéseknek különösen tartózkodni. Bányászat minden hirdetés után 30 kr. Nyiltári költségek minden sorra 30 kr. Hirdetmények valamint a nyiltári költségek egyedül a kiadó irodában vétetnek fel.

Előfizetési feltételek: helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 ft. Félévre 6 " 50 kr. Negyedévre 3 " 1 " Egy hónapra 1 " Előfizethető helyben a kiadóhivatalban, Kutsai Imre nyomdájában, astán Telegdi K. Lajos és új. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

„Reminisceniák.”

II.

(*) A pártok — a parlamenti pártok harca, mely ha szenvedély, gyűlölet nélkül vivatik, az eszmék tisztázását vonja maga után, hasznossá válhatik egy nemzet javára. De oly politikai pártok harca, melynek egyik fele az alkotás terén áll, míg a másik része csak gáncsokkal és tagadással támad, soha sem hoz más kereseti gyümölcsöt, melynek ize évtizedek kerestül elfanyarítja a nemzet egyetemét s lehangoló hatást idézve elő — megfoszt az önbizalomtól és előállítja a részvétlenséget, a pessimizmust.

Ily ragály ellen hasztalan minden jóakarát, igyekvő, józan kapacitát, terjed az, s pusztító nyomát éveken keresztül sınıyl a haza. Es mig az elfogult hazafisag rögzött makacosságában tovább tartja a negatív teret megszállva, s minden évrre, eszmére, állításra, ténnyre pusztán csak egy szóval — a tagadásal felel, azalatt védszárnjai alatt kifejlődik kocsonyás embrió állapotából egy másik csoport, mely már tovább megy a tagadásnál, mert gáncs helyett a gyanúsítást, tagadás helyett a fenyegetést, és terrorizmust használja fegyvertül s megteremt a becsületlen hazafiak legjobbjai sorából a hazasúrulok nagy táborát s minden tekintélyt sárbarántva, minden jóakaratot kigunyolva, minden önzetlen hazafi tőrekvét gyanúsítva, eltörlő a föld színéről a korszerű legnemesebb, legjelesebb honfiak eddigi jó hírnevét.

Törpe léte nem tünhetvén fel a nagyok közt, iparkodik őket lerántani magához. és hogy azon piedesztálra juttasson, honnan a nemzetek sorát intézik, képes az oszlop alapját aláásni, hogy azt, ha már ép állapotban képtelen volt reá — romjaiban kuszhassa meg.

Neki romok kellene, hogy azok mohosult köveiből építhesse fel zilált ideái önalkotta kalibáit — ő nem képes alkotni, javítani, tatarozni; tehát rombol; neki jelszava a rombolás és pusztítás.

Neki semmi sem jó, neki tabula rasa kell.

Rajta kívül nincs hazafi, s hogy ő az, arra neki patentot adott eddigi minoritásának számbavehetlensége. Az ő meggyőződésén kívül minden más csak hazugság s ezen állítása gyökeret ver a könnyenhiwők ezreiben, mert a józan ész nem méltatja ily érveket száfolatra, és csakis megvető hallgatással mellőz. Az ő irányja nélkül minden más irány elveszti a hazát s a tömeg hínni kénytelen, mert hiszen a létező irányt megtudja bírálni, de az övét, mely nem áll másból, mint Sphynx-szerű mondatokból, nem lévén képes felfogni, okosnak tartja csak azért, mert nem érti.

Az ész, jóakarát és önzetlenség,

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája

A HOLTAK TITKA.

— Elbeszélés. —

VERTESI ARNOLDTÖL.

(Folytatás.)

Az érdemes tisztviselő most meghánytta vetette magában a dolgot, hogyan kezdjen hozzá. Tanácsot nem kért senkitől, hiszen ő jobban tudja, mint a fát nép, a kik most szolgálják a varmegyét, ő még a régi világból való, abból a világból, mikor az igazság nem hamisított meg s inkább felakasztottak egy ártatlant, minsem hogy egy gonosztevőt kúcsuszassanak a büntető igazság markából. Ő még abból az időből való. Fiat iustitia, pereat mundus.

A gyűrtú mindig magával hordta — Ha ilyen drága áron megkerítette, ki nem adja azt többé kezéből. Nem, most már nem adja. Constátáni fogja előbb hitelen tanuk által, hogy a gyűrtú az ifjú Héthársnyé volt. Az az asszony, a ki gyűrtút akocsisának, bizonyos, hogy bűnös viszonyban áll azzal. Bizonyos. És a régi törvények szerint már ezért is fejeztével lakolna, a mi helyes és méltó dolgot; hanem a törvényszék mai bűnös köny-

hazafiság önértés méltósága, az igazi erő tudása, a maga méltóságos fölnyében gögös észrevetlenséggel kívánja sújtani az ellene intézett kicsinyes támadások özönét, nem méltítja válaszára s nem alacsonyítja le magát arra, hogy önvédelemre keljen ellene, de indolentiája megtermi keserü gyümölcsöt, mert midőn a növekedő zajra körültekint, meglepetve bámúlja a közvélemény eltorzult arcját, melyen nem látszik más, mint tagadás, hiteltenség, csüggedés, és mindazon nemzet elenyésztető érzelmek, melyek ellenségei által elsztört tövés eszméi után oly buján felsarjadzotak. Es most a helyett, hogy elejét iparkodnék a bajnak venni s a mulasztottakat helyrehozni, megbántott önértéssel s bánatos csüggett hazafi szívvél készül félrevonulni a magányba s ott bűsülni a sokat szenvedett nemzet könnyenhiwősége és könnyelmű hite felett; mely nemzet alig ¼ századdal még ennek előtte a most élvezett szabadság tizedrészeivel örömmel elégedett volna meg, holott most teljes szabadsága élvezetében rabzolónak kiáltja magát, s nem riad vissza a bosszualló Isten haragjától, hogy halátlansága miatt csakugyan mint rabzolga fog elpusztulni.

Keserúséggel szívében elvonulni kész a józan hazafiság, pedig valóban csakis az ő indolentiája idézte elő a politika ez elfajulását. Önértésé kicsinyelte a bajt és túlságos szabadságzerete nem engedte korlátolni azt a szabadságot, melyet tárgylagos bírálat és itélő tehetségkel régen szabadságának ösmert fel a szigorun bírólőész.

Elvonulni készül a helyett, hogy a támadó felgyeverekhez méltólag védené magát, és még most is tekintélyes ereje fenyegető mozdulatát meghunyaszkódásra kényszeríteté a haza ártalmára törekvőket.

Magyar feliratok az osztrák vonalakon.

Az osztr. állam-vasut összes forgalmi eszközeit, tehát az osztrák vonatok állókait is, néme, és magyar szövegű felirásokkal fogja ellátni. E munka végrehajtására a 14,000 kocsiából álló forgalmi eszközök néve legalább 4-5 évre leend szükség. — A munka már megkezdett és 2 és fél hónap alatt már 900 kocsi lett ilyen felirásokkal ellátva.

A karcazt-tísa-füredi vasut.

A karcazt-t-füredi helyvasut építése tárgyában közölt ama hír, mintha az illető érdekllett községek és területiek birukosai Karcazton érkekezletet tartottak volna, mint Karcaztról jelenték, teljesen alaptalan. Ezen vasut létsítése a vidékre kívánatos és ez irányban a morgelom meg is indított, de még érkekezlet legalább Karcazton nem tartott.

A keleti bonyolalm.

Albán-montenegrii összehittkőzés. A montenegriák Csermanitza mellett megtámadták az albánokat; 32-öt közülök

nyelműsége nem tarja már ezt elegendőnek a pallosra.

No jó, — morgom magában az esküdt ur. — Constátáni fogjuk nekik, hogy az asszony és kocsisa közti viszonyok természetes következése, hogy Héthársnyé lett az utból hártáni. Az akadályt el kell hártani. Az akadályt el kell hártani s a gonosztevők nem igen szoktak válogatni a módokban, hogy így-vagy úgy? Főházának minden jó alkalmat. Ezt én praxishól tudom. Es mily alkalom volt ez, mily kedvező alkalom! Lehetetlen, hogy a kinek gonosz szándéka van, föl ne használta volna. Vannak kell lenni a törvényszéknek, ha azt be nem látja, hogy ez alkalomt gonoszszándék ember el nem mulaszthatta. Ilyen alkalom száz esztendőben akad egyszer.

Minél tovább gondolokozott föltötte az esküdt ur, annál világosabb lett előtte, hogy ez kézzel fogható bizonyíték. A törvényszék nem hunyhajta be szemét a bizonyítékok előtt. Es az egésznek oly logikai egybefüggése van, oly csahatatlann logikai egybefüggése, hogy mint a láncszem egymásból következik. A gyűrtú bizonyították a bűnös viszonyok, bűnös viszonyból következik a férjtől való félelem s az akadály elhárításának kívánása, akkor egyszerre rendkívül kedvező alkalom nyílik az akadály elhárítására, a férjtől megmenekülnék s még csak nem is kockáztatnak mellette semmit, mert az egész szerencsétlenséget rá foghatják a véletleire. Hihetetlen, hogy ezt a kedvező alkalmat föl ne használták volna. Ime

megöltek és számos marbát raboltak. Nikita fejedelem mepparacolta, hogy az elrabolt marhákat visszeradják és elrendeite, hogy a 16-ik évestől a 60-ik évig valamennyi férfi fegyver alá lépjen.

A porta választéjegyzeke. A porta szon jegyzéke, melyet a hatalmak együtt s jegyzékére választ, már elküldetett. A porta abban visszautasítja a berlini konferencia által megállapított határovnalat és késznek nyilatkozik Janina Metzova és Larissa kivételével, a határszabályzatra vonatkozólag, uból tárgyalásba bocsátoknai. Más értesítés szerint a török jegyzék lényegűeg vissza fog utasittatni. A hatalmak nem jegyzéket, hanem summációt (határidő kiütését) fognak a portához intézni.

Orosz tisztek Bulgária hadseregében. Az orosz tisztek nagy számban lépnek be a bogar hadseregbe, hol már eddig is tetemes szamu orosz tiszt van és pedig 1 tábornok, 8 ezredes, 14 ezredes, 26 őrnagy, 44 százados, 78 főhadnagy és 112 hadnagy. Ezek száma az ujonnan érkező orosz tisztek által folytat szaporodik. A bolgar hadsereg hadi lét-zamat 120,000 főre teszik, melyhez ha a Kelet Rumiában szervezett csapatok csatlakoznak, a hadilétszám 150,000 főre emelkedhetik.

Külföldi rövid hírek.

A stíriai fűrdőkben csak egy nyüzög a sok magyar vendég, Raderbadban a vendégek kétharmadát képezik, Töbélbadban pedig sok iró van, köztük Gregus, Vadnai, s Xantus. — Párisban 1878-ban volt 74,740 ház, 1,022,539 lakossal, melyek közül 654,952. tehát kétharmada lakásra, a többi üzleti célokra használt. — Laibachban egy rendőrzetelő, a kit a hirlapok kötelesség mulasztással vádoztak, agyonlőtték magát. — Párisban is lesz asztaloskriszta, ha a munkaadók be nem érik 10 órai munkával, s nem fizetnek 80 centime órai díjat. — Syracusában (Szcíliia) 13-kán egy olyan bandát fogtak el, melynek tagjai egy lovag és tartománytanácsos, meg két igen vagyonos kalmár. — A német császár múlt napokban lett 1000 hónapos. Látszik hogy a német tudósoknak sok az idejük! — Newyorkban egy nő azaz valóda magát, hogy férjhez ment saját — fivérel, a kiről nem tudott.

A bécsi lövész ünnepély vége.

Becs. július 25.

A lövészek ünnepélye a mai nappal bekezesztett. Beszédet mondott dr. Kopp városi tanácsos és dr. Frohmüller és többen. Az utóbbi lobogóval kezében azon reménynek adott kifejezést, hogy a rokonszenves osztrák lövészeket jövő évben Münchenben üdvözölhetik, és a mostani zavartalan egyetértést a más-odik osztrák lövészünnepélyen is feltalálják.

Koppnak a bizottság emlékiratot nyújtott át. Négy óraker nagy csoportok tolongtak az ünnepély színhelyére. Hat óraker a szállóvezet befejezték. A díjak kiosztásánál, melyet Károly Lajos fhg. személyesen végezt, mintegy 20,000 ember volt jelen. A védnök fhg. által adományozott födíjat Hirschhauser asszony lövész s azaz kapt, Osztrák lövészek közül Hübaerre jutott a nyegedik díj.

A lövészünnepélyen Radocza vezérlete alatt részt vett frankos magyarok vasárnap este hazajöttek már s nem a pesti oldalon hanem a bombatéri oldalon szállottak le a hajóról s onnan bércsiban a Margitidom térkek haza. Nem hiúzk, hogy ezzel már megenekezték volna az ígért macskazenetöl.

A régi jó idők dicsőítését s a mai világhábválótágat illeölég tökéletesen egyetértett vele az esküdt ur s mivel társaságban méris csak élvezetesebb, mint egymagában szólni a mai világhábválóságt, a két veterán gyakran összejött e közösen érdeklő czéira.

Esténként gyakran átlagotott az esküdt ur érdemes barátjához a falu túlsó végére, a hol egy pohár bor mellett majd éjfélig elbeszélgettek. De a régi jó idők elmúltán való busulás s a mostani világhábválóságnak soha annyira nem vette az esküdt urat, hogy a maga szokott mértékétől csak egy gyűszűnyit is, ivott volna. Szép csendeszen elfogyasztotta meszly borát, meg nem ingattatva az utbiztos ur példája által, ki a két itezen alul ritkán áll meg s ki e tekintetben saját állitása és a mi véleményét szerint is hibebben képviselte a régi jó idöket. Az esküdt ur mindig mértékletes maradt s barátjára néve csak azt jegyezte meg mosolygva, hogy nem csoda, ha szomszaj, sok port elnyelt valaha az utcsináltatásnál. Mikor aztán az esküdt ur lassacskan lemozsolta a meszly bort, fogta a kalapját s haza felé ballagott. Ejjélen túl soha nem szokott elmaradni. Nagyon csodálkozott s mehökkent tehát a gazdaszonya, mikor egy ízben éjfél már régen elmulit s az esküdt ur mégsem tért haza.

Meglehet, hogy máskor talán nem hökkent volna meg oly nagyon ezen a szokatlan dolgon; de ma este teje beszélte a fejét min-

denféle rémséges dolgokkal a sógora, a hó-bortos asszís. Mikor ő ma este a kocsmából hazajött, a második sarkon az iskola mellett va ami gyanus embert látott kiülni. A mint ő közelebb jött, amaz a fal mellé húzódot, de meglátszott a sötétségben is, hogy balta villog a kezében. No megássa az éjél valami rettenetes dolog fog történni. A gazdaszony kinevette a Würtemberg-ből ide szakadt csoport. — No hat aztán, ha balta van is a kezében? Valami szelér ember lesz, a ki éjjel kimegy az erdőre egy kis galyat lopni. Nagy dolog is az? Hanem az a nagy dolog, hogy maga minden istensáta este a kocsmából jargok haza. Persze, hogy aztán a maga szemé rémséges dolgokat lát.

Az asztalos sógor nem merte nagyon vitatni a dolgot. Udvarias ember volt ebben a tekintetben, s ha az asszonyoknak ellita a pénzt, legalább nem disputált velök. Még Würtembergből hozta magával azt a kőzmondást, hogy az okosabb enged.

Huem most késo éjfé után mégis csak észbe jutott a gazdaszonynak, a mit sógora beszélt a gyanus emberről a baltával. Igyekezett kiverni a fejéből ez aggodalmat, de nem ment. Az esküdt ur szigoron ember, bátha valamit dühös gonosztevő csakugyan ellene forral valamit? Soha sem szokott máskor elmaradni és kiülnös, hogy éppen ma maradt el. (Folyt. köv.)

A fővárosból.

— Hírek. —

16000 forint elkikkasztása.

A fővárosi rendörkapitány vasárnap d. u. 1 óraker a polgármester sürgös megkeresésére a fővárosi házi pénztár egyik pénztárnokát Keiner Károlyt és ennek ellenőrt Hegedüs Ferenczet lakásaiikon elfogatta és a hatvani-utcai rendőri börtönben fegyvert alá helyezte. Megdöbentő hírek kerügnék a városban máris ez eset felől constataltott, a házi pénztárban 15—16000 forint hiány van. A részletes vizsgálát már kezdetét vette. Az elfogatas részletei ezek:

A főkapitány Szabó Pál és Gorzove biztosokat küldötte ki az elfogatas teljesitése végett. Hegedüst otthon találák kerpesi uti lakásán; épen ebédöl ül nejje s egy másik nő társaságában. — Minden feltűnes nélkül kérték öt a főkapitányhoz. — Hegedüs néven szólitá Szabót s azt mondta, tudj a mért jó t. A két nő majd halálra ijedt. Az uton Hegedüs azt is beismette, hogy elő volt készülve az estre. A másikai, Keinernek a biztosoknak három negyedóraig kellett várniok, mert nem találák otthon. Mikor hazajöött gyűrtúzai lakásába, Keiner is mindjárt tudta, mért keresik a rendörök. Hat forint volt zsebében kioztotta nejje s gyermekei közt. Egy kis fu, meg egy kis leány siratja őt. Egy krajczár nélkül ment be a rendőrségi épületbe. Szegény felesége, ki igen müvelt és áldott lelkű nő, majd összerokadt a fájdalom terhe alatt midőn férje töle sok időre búcsút vett. A rendőrségnél mindkét sikkasztót u. n. polgári szobába zárták s előeges vizsgálati fogdába helyezték. Meg nem hallgattattak ki. Az eset annál nyobb feltűnést kelt, mert a fővárosal eddig a pénzkezelés korrektégéről volt mind-aki meggyőződve. Még egy harmadik elfogatóról is szó van.

Fővárosi rövid hírek.

Tiszta Kálmán miniszter-elnök egészségi állapotáról aggasztó hírek keringtek a fővárosban. E hírek teljesen alaptalanok. A miniszterelnök a legjobb egészségnek örvend. — Fővárosi díjnok lett legújabbán gróf Bethlen Miklós. — Az ősz sze budapesti varróép-kereskedők elfogadták a vasárnapi szünetet, s üzleteiket vasárnap zárva tartják. — Meteorologiai állomás lesz a főváros közelében Szentgyörgyi-Weisz Josef enklotele alatt, mely időjárás-jóslatait egy fogja összeallítani, hogy a délig érkeztett tudósítok eredményét közli az esti lapokban. A vidéki gazdaság csak eddel feladott táviratokban vehetné hasznát. Rác Pál, ki az utóbbi napokban súlyos beteg volt, bajból annyira felépült, hogy legközelebb már begördülni fog egy fővárosi szialódban. A Fortuna — megfogadják a szembeéllő Platt-féle házsal, melyben ezentul az előadó bírúk fognak hivataloskodni. — A krisztinavárosi szinkör igazgatója, Szathmari, a kormánytól 500 ft segélyt nyert, azon kijelentéssel, hogy még 500 ft-ra számot tarthat.

Videki rövid hírek.

Mezőturon ismét Turgyóni Lajos lesz lelkész, a kit főképen Kis Áron védbezzede fojtán visszahelyeztek. Tavólléte óta tudor és képviselő lett. — Zala Egerszeg környékén f. hó 18-an roppant felfőszakadás és jégeső volt, mely Széplak, Mikosd Paty, Veged és Túrje községeket nagyon megviselte. — Nagy Kikidán négy huszár agyonsarkantuzta szakaszvezetőjét. — Dicső Szent Mártonban Küküllő-ármegye ujonnan fenyvesítetett székhelyen távirdealomás fog ériebe lépni. — Az új arad-zsigmond házi tüzoltó-egylet f. hó 31-én tanzsalagialt rendez tornaoklójának javára. — Nagyváradon az ot-

denféle rémséges dolgokkal a sógora, a hó-bortos asszís. Mikor ő ma este a kocsmából hazajött, a második sarkon az iskola mellett va ami gyanus embert látott kiülni. A mint ő közelebb jött, amaz a fal mellé húzódot, de meglátszott a sötétségben is, hogy balta villog a kezében. No megássa az éjél valami rettenetes dolog fog történni. A gazdaszony kinevette a Würtemberg-ből ide szakadt csoport. — No hat aztán, ha balta van is a kezében? Valami szelér ember lesz, a ki éjjel kimegy az erdőre egy kis galyat lopni. Nagy dolog is az? Hanem az a nagy dolog, hogy maga minden istensáta este a kocsmából jargok haza. Persze, hogy aztán a maga szemé rémséges dolgokat lát.

Az asztalos sógor nem merte nagyon vitatni a dolgot. Udvarias ember volt ebben a tekintetben, s ha az asszonyoknak ellita a pénzt, legalább nem disputált velök. Még Würtembergből hozta magával azt a kőzmondást, hogy az okosabb enged.

Huem most késo éjfé után mégis csak észbe jutott a gazdaszonynak, a mit sógora beszélt a gyanus emberről a baltával. Igyekezett kiverni a fejéből ez aggodalmat, de nem ment. Az esküdt ur szigoron ember, bátha valamit dühös gonosztevő csakugyan ellene forral valamit? Soha sem szokott máskor elmaradni és kiülnös, hogy éppen ma maradt el.

(Folyt. köv.)

tal összeállított füzében Piribauer Lajos ur közlő vázlatot a vegytan fejlődésének történetéből. — A múlt taván 83 növények volt az öt osztály tanodának még pedig az 1-ső osztálynak volt 19; a 2-iknek 16; a 3-iknek 22; a 4-iknek 15; a 5-iknek 11. — A tanulmányos eredménye rendkívül sikeres. A növények közül a jó elemenetek mind jutalmakat kaptak. A jövő évi beiratás szeptember hó 5. 6. 7. és 8-ik napján lesznek.

— A csige és vén kert között a méntelep felé, a lovasárhöz vezető ygalog utat szégyelző akadémia sor szépen fejlődött, de tökre fog jutni, ha az ország ut felől árok által véde nem lesz és szigorú felügyelet alá nem helyezi a hatóság. Ezen utat mindkét végén korlát által kellene elzárni, hogy lovasvitézek be ne hatolhassanak. — Ép így kell a sz. annautzáról a rom. cath. te meto be vezető utat és fa sort árok által az elpusztulástól ideje korán megóvni, hogy a nagy áldozatba kerülő faültetvény a jövőnek megtartsanak.

— **Lövésvet** 1880. jul. 25-iki lövésvet eredménye. Bevétel 12 frt 96 kr, kiadás 9 frt 48 kr, maradvány 3 frt 48 kr. Díjat nyertek: Kovács István legjobb körveléssel 1 drb 2 frtos töltről, Budaházy Miklós a legtöbb körveléssel 1 drb 1 frtos töltről.

— **Honvédegyetli** közgyűlés fog tartani vasárnap délelőtti 10 órakor a városbáza tanácssterében.

— **Az augusztus második** kegyeletos emlékműveire az ifjúság körében nagyban folytak az előkészületek. A megállapított program már a napokban közzétett fog.

— **Csak a véletlen szerencsének** köszönhető, hogy ma a szubházi nagyobb baleset nem történt. Ugyanis az erős szél egyhármadik emeleti nagy nehéz ablakot kiemelt sarkából, s az óriási zuhanással bukott le a földre, s ott üvegei nagy csörmpöléssel ezer darabra törték.

— **A „Bika” vendéglő** kőműves munkának építésére a kapocs vasak szállítására és a bádósok munkára vonatkozólag a városi tanács már ki bocsátotta az árjelítési hirdetést. A feltételek a helyi lapokban és a hivatalos közlönyben is közzé tették.

— **A dínyes idény** már ma hoinap meg-

zodódik. A piaczon már rakás száma lehet látni egyes sátrak alatt görög de különösen sárga dínyeket. Ezzel egyidejűleg jónak látjuk megemlíteni, hogy a gyümölcs piaczon igen nagy mennyiségű érlelen gyümölcsöt adnak el a kofák azért felhívjuk a közegészségügyi osztály figyelmét arra, hogy éppen most gyakrabban tartson vizsgálatot a szokottnál.

— **Pausz szörényei** megvált alispánt mint a „P. Li”-nak távirják Romániában eljötték.

— **Tűt nyelt el.** A budai irlalmasok körházában jelenleg egy tízenöt éves leány, tekintélyes budajlakai szülők gyermekét, apóknak, ki tűt nyelt el. Egy nagy varrótűvel odavas fogat tisztította, mikor hirtelen köhögés jött rá, s a tűt elnyelte. Az orvosok még nem tudják, hogy a tűt mostanában el lehet-e távolítani. A szegény leány nagy fájdalmakat szenved.

— **A brüsselli zeneversenyben** az elődíjat Rudolf trónörökös prágai ezredének zenekara nyerte meg.

— **Mit fizetnek a czimekért** Olaszországban. Olaszországban ezután az adományozott czimekért a következő összegeket kell fizetni a hercegiért (principe) 30,000 frankot szintén a hercegiért (duca) 25,000 frankot, a marchese özmért 20,000 et, a gróffért 15, ezret, a báróért 10 ezer frankot.

— **Fürdőjünk.** A ki csak teheti, jól teszi, ha a meleg napokban mindennap megfürdik. A hetenként kétszer való fürdés pedig majdnem elengedhetetlen kötelesség. Megjegyzendő azonban, hogy a fürdésnek, a hideg víznek csak az egészséges emberre van jó hatása, betegek nem használhatják orvosi tanácsadás nélkül. A hideg víz egyik jótékony hatása abban áll, hogy sok meletet von el a testről. Ezáltal az izomzat több meleg feljlesztésére i gztattik, tehát erősödik, a test pedig felfrissül. A hideg víz azt különösen gyenge testalkatú embereknek kell használni. Rövidebb tartamu fürdés izgatólag, a hosszabb ideig tartó pedig csillapítólag hat. A hideg fürdők, hogy lehetőleg hűsön, legalább 15 perczig kell tartani; az ember a fürdés alatt és után folyton dröszöli magát, azután pedig a zuhany alá megy. A hideg fürdők azonban nem árt egy kis elővigyázat. Fürdés előtt a fejet és nyakat legalább két perczig kell

mosni hideg vízzel, s csak azután szállni az egész testtel a vízbe. A hideg víz ugyanis a vízben levő testrészek véredényeit hirtelen összehúzza, s a vért a fejbe és a nyakba hajtja, míg ez nem történik úgy meg, ha a fej és nyak már előbb megnedvesítették. A langos fürdőknek hatása abban áll, hogy a bőredényeket kitágítja s az agyvelőt megtisztítja a vértől. Ideges, izgékony természeteknek tehát nagyon ajánlatos.

— **Borzasztó lángtengeren át.** Egy utazó Varsóból a következőket írja: „Néhány nappal ezelőtt a bresti vasút postavonataival Kiewből ide utaztam. Rowno és Kiew között a vonat künt a mezőn egyszerű megállt. Kínéztünk és egy versznyire tőlünk óriási lángoszlopokat pillantottunk meg. A tűz onnét eredett, hogy a vágányok két felén a lokomotivok számára futó anyagul felhalmozott óriási mennyiségű fát, egyik arra robotgató mozdony tüze meggyújtotta. A vonat két felén valóságos lángtenger hullámzott. Több mint 6000 öl kemény-fa állt lángokban. Negyed órai tanácskozás után a mozdonyvezető kinyilatkozatták, hogy az utat minden áron folytatni kell, mert ellen esetben a fél óra alatt jövő tehervonattal ütköznek meg. És a vonat ismét megindult 60 versznyi gyorsasággal r pillt a vonat a lángtengeren át. Mi utasok a kocsi ajlára fekdűntünk és egyikünknek sem történt baja. A kocsi-ablakok mind megprepedtek és valamennyi kocsi-külsője kárt szenvedett. Föld- és kőgátak felállításával sikerült aztán a tüzet néhány óra alatt elnyomni.

— **Büvész készülékek.** Büvészi mutatványok ha azok egyesben és precíz vannak bemutatva még a legművelebb publicumra is kellemes és mulattató hatást gyakorolnak s könnyen megmagyarázható lesz hogy a „s a l o n b ü v é s z e t” a legmasabb kör, mert ezzel leggyesebben elűzik az unalmas órákat. Azoknak kik ilyenekben kedvököt lelik ajánljuk, hogy az épen körünkben időző Kiehlng J. ur olcsó büvész készülékeit tekintésük meg s kellemesen leszenk meglepetve. Van nála a büvészet minden ágából készülék igen olcsón vásárolható.

CSARNOK.

Okos szamarak.

Az ember egyetlenség hasznos házi állat ellen sem annyira igazságtalan, mint a szamar ellen. Ezen igazságtalanságot azonban csak Európa azon tartományaiiban látjuk, hol a szamarat kevésbé ismerik mint a földke déli országaiiban. A keletiek előtt ugyanis a szamar nagy becsben tartatik és ott, ha valakit bölcsnek akarnak jellemezni a szamarral hasonlítják össze. Még a legelfogulatlanabb európaiak is ezen elnevezés alatt egy buta, bárgyú embert értenek s a szamar egyik elfajzására ráfógiák, hogy a legmagasabb állat a világon.

A híres angol regényíró Wilkie Collins, úgy látszik, az ösvéréknél még makacsabb lényeket is ismer, midőn a „névtelen” című regényében Wragge százados szájába ezen szavakat adja: „Az, ki legelőször állította fel az ösvéréket legmakacsabb teremtsékeknek, nem ismerte a nöket.” Nem osztjuk Wilkie Collins véleményét sőt ellenkezünk vele, mert a nö, ha némelykor makacsok is, általában véve élesb felfogással bírnak a férfiaknál, a makacsok pedig rendszeren az ostobasággal együtt szokott járn.

A szamar és az ösvér némi tekintetben okosabb és ügyesebb a lónál is. A Cordilleras hegyeken az utasok csak szamarakat alkalmaznak a legnyaktörőbb utakon. Igaz, hogy az utasnak egészen a szamarra kell magát bízania, mely legnagyobbb bizottsággal szokik át a legborzastóbb mélysegekben.

A Londonban megjelenő „Little Folks Magazine” egy példát hoz fel a szamar okosságáról. Egy Spanyol paraszt, ki Madrid külvárosai egyikében lakott, rendszeren egy szampon vitette be a tejet eladás végett. Egy napon azonban a paraszt megbetegedett s nevének is honn kellett maradnia ápolására. Ez utóbbi férjének azt tanácsla, küldend el a szamarat egyedül a városba a tejevőkhöz. Ennek következtében a tejes edényeket megtöltötték, kosárba tették és a szamarat utnak eresztették, homlokára egy papirt kötöttek, melyre az volt írva, hogy a gazda beteg, s ki ki vigyen magának annyi tejet mint rendszeren

s a pénzt dobja az úres edénybe. A szamar ezen misszióját igen okosan és ügyesen végezte. A rendszeres vevők házaí kapuinál megállott s ordításával jelentette magát, ha erre senki sem jött, fogaival a kapu csengő fogantyuját meghúzta és addig csengtetett, míg valaki nem jött és átvette a tejet.

A spanyolok így esetekben ritka becsületességgel bírnak és seukinek sem jutott volna eszébe a szamarat és beteg gazdáját megcsalni akarni, mindnyájan csak annyit vettek, mint a meunyhöz joguk volt, csak egy fiatal leányka akarta megtérílni a szamarat s kevesebb pénzt adott, mint kellett volna, ezt a szamar nem engedte távozni, utját állotta s úgy kezdett ordítani, hogy az emberek összesodódtak, a lány elszégyelvén magát a pénzt oda adta s a szamar tova ballagott.

V e g y e s .

— **Idősb Dumas és a bankár.** Az idősebb Dumas előtt egy bankár egyszer így nyilatkozott: „Minden művészesnek szegénynek kell lenni.” — „Persze uram, mondá Dumas, mintha csak azt mondanók, hogy egy bankárnak sem szabad szellemesnek lenni.”

— **A pápa mint korrektor.** A vatikán nyomdájában most nyomtatják azokat az okmányokat, melyek a szentszékek és Belgium közt folyó vízállókodásra vonatkoznak. Mint a Pungolo írja, e nyomtatványok felelőseit a pápa minden este dolgozó szobájába viteti s maga korigálja ki. Ha sajtóhibák maradnak a munkában, vajjon lehet-e hiúni a csalhatatlanságuk.

Felelős szerkesztő: Kutas Imre.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Eladó cséplőgép.

Egy Clayton és Shuttleworth-féle szállítható-, tisztító- és szákoló szerkezettel ellátott 4 lőerejű, még csak 2 nyáron használt jergányos cséplőgép eladó.

Bővebben értekezhetni Sesztina Lajosnál.

Az ifjúság szépségét a legkésőbb agkorig megóvhatni minden hölgy főfeladata,

mely kiválóan feltételezi a bőr legodonosabb ápolását. Ennek tiszta és gyöngéd megtartása, finomítása és frissítése, foltok, vörösség, szápló és minden bőrszenny elhárítása, ugyanint különösen a ránczok és redők azonnali és tartós megsemmisítése, kiválóan összehozható az annyira kitűnő, hatékonyan meglepő

RAVISSANTE
du Dr. Lejosse à Paris

hivatalosan megvizsgált teljesírt ártalmatlan bőrápoló szer által. Paris, London, Bécs, Budapest ele gánshölygyilágának legértékesebb toltette titka a fiatal kor frissességének az agkorban való megtartására; ezerszeresen jónak bizonyult és mint első szereplő-szeregy hölgynek napre szatártól sem szabad hiányoznia.

Egy nagy eredeti üveg 4 frt 250 kis (használati utasítással) 1,50

RAVISSANTE SZAPPAN
a legjobb és leghíresebb illatos mosdó szappan a bőr szépítése és javítására. Használatán után a bőr harony finom lesz és igen kellemes szagot tart meg. Sokáig tart és ki nem szárad, a ki egyszer megkísérette, az soha többé nem használ más szappant.

Egy doboz (3 db) ára 1 frt 35 kr, egy db 50 kr.

RAVISSANTE ARCZPOR
A párisi és londoni hölgyvilág, valamint a legtöbb művésznő legkedveltebb arcpora. Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a

POUDRE RAVISSANTE
felülmúlhatatlan, igen ol tapad, láthatatlan és természetes néséget ad a bőrzínnek, tehát legjobban ajánlhatjuk Nagy doboz ára 1 frt. Kisebb 60 kr. fehér v. rozsmaszín.

RAVISSANTE HAJESSENTIA
Felülmúlhatlan és teljesen ártalmatlan a **RAVISSANTE FOGPOR** mely a fogakat hófehérre tisztítja, odvasodástól és minden bőszeny megóvja. Savmentes semlegesítő, vízben oldó alkotrészekkel bír, a fogak tökéletes tisztítását lehetővé teszi s azok mellett természetes színezék és fenyeget megtartják és sem vegyileg sem ércművel nem lesznek megtámadva, a könnyenverő foghus természetes erejét megkapja, a szájp pedig kellemesen fűlész frissítve. Egy doboz ára 50 kr.

A ki szép és egészséges fogakat óvat, az győződjék meg mitammarabb egyetlen kísérlet által, hogy mily kitűnő, majdnem csodálatra méltó hatású a **RAVISSANTE SZÁJ-ESSENTIA**. Minden savaktól mentes és a fogak ápolására legalkalmasabb és bázsamos növényanyagokból készíve. Általa a foghus megerősödik, a fogak zománca ápolva, a rothadás elkerülve lesz; 10 csepp elégséges lesz 1 korty vízzel, mely vegyülekkel a fogak bevezett tisztítása után a szájp jól kibővített és sohasem kellend fogfájásban szenvedünk.

Nem létezik más készítmény, mely mindennapi használatnál hasonlíthatlan jó eredményt biztosítana a fogak szépségére és fenntartására nézve, mint a Ravissante szájpvíz, mely a fogakat megerősíti, megszűnteti és megakadályozza a fogfájást és a foghus véresedést, valamint a fogakra oly veszélyes fókó lerakódást és a szájának a legkellemesebb frisseséget és üdéséget kölcsönözi.

Egy eredeti üveg ára 1 forint.

Nagyan és kicsinyben valódi minőségben kaphatók: **SCHWARZ FRIDERIKA Ravissante különlegességek központi székülési raktárában B.-Pesten, Városházter 9.** Levelheli megrendelések postafiókúval feltüntetve.

Raktárak Debreczenben: Göllt Nándor és Dr. Rothschnek V. Emil urak gyógyszerárjaiban és a legtöbb vidéki gyógyszerárjaiban.

Fogfájás csupán a nagyj. de FEYTONA nézd meg által távolítható el. kinek. Debreczenben.

Dr. Rothschnek V. Emilnél.

Hirdetés.

A debreczeni kir. gazd. tanácsot gazdasága tulajdonát kezdő 3 lőerejű cséplő gép, f. é. augusztus hó 1-szejétől a t. gazdaság részére rozsc-épisere szabad rendelkezésre áll. **Csépeltetni szándékozók** jelentkezhetnek vagy az intézet igazgatósi irodájában, pétéria-utca végében az intézeti épületben, vagy az intézeti gazdaságban Pallagon, hol a gép működése is megtekinthető.

Eladó tenyész-anyabirka.

Eladó 400 darab **TENYÉSZ-ANYABIRKA** jobb minőségű fűsű gyapjas **SZUNYOGH ALBERTNÉL E-zárban.**

ELADÓ.

Három jó minőségű használt cipész s szabó mesterséghöz való varrógép, valamint egy jó rosta igen olcsó árban eladandó.

Ertekezhetni Katz Jakab irodájában, Széchenyi-utca 1762. szám alatt.

4014/1880.

Árlejtési hirdetmény.

Szab. kir. Debreczen város által építendő „Arany Bika” című szálloda kőmives munkára, a kapocs-vasak szállítása és a bádós munkákra ezennel árlejtés hirdettetik.

Az árlejtési feltételek a következők:

1. §. Az árlejtés, mely zárt ajánlatok által történik, — általános, tehát részt vehet benne mindazon szakértő, a ki a kőmives munka fogantatására hatóság engedéllyel bír.

Ajánlatok, melyek ezen hirdetésben megszabott határidő lejártá után érkeznek be, semmi szin alatt el nem fogadhatók.

Távirati uton beküldött ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

2. §. Az ajánlati tárgyalásnak alapjául szolgáló munká kivonatokba, illetőleg elő-méretekkbe az egység-árak a vállalkozók által ígátandók be.

Az ajánlat csak azon esetben fogadtatik el, ha a költségvetés és ajánlati levél a vállalkozóknak innen adandó eredeti iven nyujtatik be, ellenkező esetben visszautasítatik.

3. §. Az ajánlatban az egységi árakon nyugvó vég-összeg világosan, úgy számokkal, mint betűkkel határozottan előtűntetendő.

4. §. A vállalkozó köteles ajánlatában nyíltan kijelenteni, hogy 6 ó általa ismert és aláírt általános és különleges feltételeknek magát mindenben aláveti.

5. §. Az általános feltételekben megszabott 5%-os bányapénz az ajánlatához csatolandó.

6. §. Az ajánlatok, melyekhez a kített bányapénz nincs csatolva, nem fognak figyelembe vétetni.

7. §. A tanács fentartja magának azon jogot, mely szerint a munkát azon vállalkozóknak adhatja át, ki a vállalat kivételre nézve szakmereténél és tapasztalatánál fogva az elvállalt munkára és munkameire a legnagyobb bizottságot nyujtja.

A pályázat eredménye az ajánlókkal 5 nap alatt közölöttik.

7. §. A tervrajzok, az általános és különleges feltételek, munkakivonatok a városi mérnöki hivatalban f. évi augusztus hó 1-től kezdve a hivatalos órákban megtekinthetők s az építésre vonatkozó felvilágosítások úgy a most nevezett helyen, mint Steindl megyeremti tanár ur építési irodájában (Budapest, múzeum-körút 18-ik sz. a hivatalos órákban nyerhetők.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és a bányapénzzel felszerelt ajánlatok bepecsételve a f. évi augusztus hó 14-ik napjának délutáni 6 órájáig a polgármesteri hivatahoz nyujtandók be, és a következő nap d. e. 10 órakor a nagy tanácssteremben nyilvánosan fognak felbontatni.

Kelt Debreczen, 1880. jul. hó 24-ken tartott ülésből.

A városi tanács.

261. 1—3.

„Tisza” biztosító társaság.

A „Tisza” biztosító társaság alapszabályai 18. §-ának*) értelmében **hetedik rendes közgyűlését** f. évi augusztus hó 29-ik napján, délelőtti 10 órakor Debreczenben, a városház nagytermében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 19. 20. és 21. §§-ainak**) értelmében tiszteletteljesen meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1) A választmány és az igazgatóság jelentéseinek előterjesztése.

2) Az 1879. évi zárszámadásoknak és a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése s határozathozatal ezek fölött, valamint a nyereség feletti intézkedés.

3) Hat választmányi és három felügyelő bizottsági tagnak megválasztása. Debreczen, 1880. évi július hó 26-án.

A választmány.

*) 18. §. Minden közgyűlés a társaság székhelyen tartatik. A rendes közgyűlés évente legalább egyszer összehívandó.

**) 19. §. Minden közgyűlésnek egybehívása a választmány részéről a 6. §-ban kijelölt hírlapokban hirdetés által történik, mely rendes közgyűlésnél legalább 30 nappal a közgyűlésre kiűzött nap előtt közzétetik s a melyben úgy az egybehívás célja, mint szintén a tárgyalás alá veendő tárgyak felsorolások.

20. §. A közgyűlésben minden részvényes, minden egy darab, legalább 45 nappal a közgyűlés egybehívása előtt saját nevére írott és beírt részvény után egy szavazattal bír. Husz szavazattal többet azonban egy részvényes sem vehatalmazás alapján, magában nem egyesíthet. A részvényesek, úgy szintén a meghatalmazások a közgyűlés megkezdése előtt az elnökö által e célra kiküldött igazolási bizottságnál letesendők, a leteti jegyek a közgyűlésben megjelenésre igazolással szolgálhatnak és a közgyűlés után a leteti részvények kiszolgáltatása ellenében visszatérítendőik.

21. §. A részvényesek a közgyűlésben szavazatjogukat vagy személyesen, vagy szavazatképes részvényesek meghatalmazása által gyakorolják. Meghatalmazás csak szavazatképes részvényesek adhatatik, kiknekor, gondnokság alatt állók, nők, kereskedelmi tanácsoltok, testületek és intézetek azonban szavazatjogukat törvényes képviselőik által gyakorolhatják, ha ez nem részvényes is. A közgyűlési határozatok a jelenlévő és képviselt részvényesek általános szavazattöbbségével hozhatók, szavazategyenlőség esetében az elnökö szavazata dönt.

Holnap szerdán utolsó nap. BÜVÉSZ-MŰSZEREK eladása.

Valamennyi műszer igen meglepő és mindenkinek ajánlható, különösen családi és társasköröknek, vendéglősöknek stb. de leginkább gyermekek számára ünnepi ajándékokul.

Eladási helyiség: Frohner-szálloda 16. sz. a. szobában, (bemenet a miklósi utca felőli kapun.)

1. sz. Magyar és francia büvészi kártya, melyek parancsszóra átváltoznak, egy játszma 2 frt 50 kr.

2. sz. Több kiválasztott kártya, ismét a játékbá keverve, a zene ütényére ismét kiscsáltatni 1 frt.

3. sz. A négy hetest vagy nyolczast egyszerű ráfújás által más kártyává változtatni 30 kr.

4. sz. Büvész-zsinór, melyet ketté vágunk és egyszerű megnedvesítés által ismét összeragasztatik 45 kr.

5. sz. Varázs pezsgő palack, mely mindig fel-felzsalál és csak parancsszóra marad fekeve 50 kr.

6. sz. Művészi aranyfárca, a rezet ezüstté képes varázsolni 15 kr.

7. sz. Varázs-dobozka, mely égett kártyát ismét helyreállítani képes 1 frt 50 kr.

8. sz. Darwin féle átváltozók, melyek 60—70-zer átváltoznak, csinos ajándék gyermekek számára 15 kr.

9. sz. Varázs-golyó, mely eltűnik s ismét előterem 80 kr.

10. sz. Büvészi-tojások, melyek lék színtől veresre vereset pedig fehérre változtatják és végül eltűnnek 1—5 frt.

11. sz. Büvész-szivar-fárca, melyben a szivarok tetszés szerint eltűnnek és elűnnek 90 kr. Ugyanazok finom bóról.

Igen alkalmasok szivarozóknak legfinomabb kiállításban 3 frt.

256. 3—3.

1880

helyben

Előzetes Kutas Imre könyvnyomdájában

„R

(*) A

ségre mag

vizsautasi

biztosak lé

recriminati

nak, meré

guerrillamu

menti több

lamentezárk

mát, mely

önkormány

nél rendszer

kezni, mid

hanyatlotta

Feladó

que e” pol

nenmetet,

hazafiságot

ját szerető

előállott a

l o m é r t,

politikai h

dogságért

nem a négy

kor, a kés

vatik, han

S a

tulterjeszt

nyei segél

zokban és

bár a haz

ellenség,

oláh tribu

gúl vonva

késlelég p

mintha dé

állandó lak

val keltik

Es ez

a tárgylag

ritó hatást

nyé gyó

ményez m

ven politik

a minék n

lódés, —

lan tömegi

a tekintély

reményit, k

és jobbált

érzelmeket

gödése har

zetet, mint

kütelenség

De eg

szik még

básajtó r

dások növe

ges növény

állott zsúr

vatásból, h

a hirlapó

a proléta

küzdenni k

pártok sz

politikai el

gyűlöletet

hol object

lyek vak

becsület p

ják azt el

A „Deb

A

Kivirad

ur haza tért

nőttön nót.

sógors épen

— Hal

teins ur me

csak fól izi

Domány ? z

aknyó te

urunk ?

A maj

pászokdott,

látszott ke

bert fölverik

nájon ? z

szállni. Begy

neki indult

De ali

port embert

ijedtséggel.

ra fektette.

— Szé

költött föl a